

Motion till riksdagen 2005/06:U314

av **Birgitta Ohlsson (fp)**

Det europeiska au pair-avtalet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör ansluta sig till och underteckna det europeiska au pair-avtalet (European Agreement on Au Pair Placement).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör verka för att det europeiska au pair-avtalet även skall gälla utomeuropéer.

Motivering

Den 24 november 1969 tog Europarådet fram det europeiska au pair-avtalet (European Agreement on Au Pair Placement) för att reglera au pair-verksamheten i Europa. Avtalet består av 22 artiklar och de allra flesta länder i Västeuropa har anslutit sig och Danmark, Frankrike, Italien och Norge har även ratificerat fullt ut. Au pairen ska vara mellan 17 och 30 år, även om det råder stor praktisk flexibilitet för den övre gränsen. Au pair-systemet har funnits under åtskilliga decennier och för många svenska ungdomar har det varit en god möjlighet att komma i väg till andra länder för att lära känna nya människor, ta del av andra kulturer, studera och lära sig att ta ansvar för hem, barn och familj. Dessutom får barnfamiljer hjälp med hushållsarbete till en inte alltför hög kostnad. Syftet är att au pairen inte ska ses som vare sig en arbetare eller student utan en del av familjen som får möjligheten att leva, resa och delta i familjelivet även om rätten till privatliv finns stadgad. Arbetsuppgifterna rör främst lättare hushållsarbete och barnpassning. Tusentals, främst svenska flickor, far varje år till USA, Europa eller andra hörn av världen för att under något år leva med en annan familj. Au pair-avtalet uppkom för att skydda dessa ungdomar och skapa ett regelverk. Enligt avtalet ska en verksam au pair få mat och husrum, ha tillgång till eget rum, få möjlighet, tid och finansiering att ta språkkurser, ha åtminstone en helledig dag per vecka och få en lämplig summa fickpengar att röra sig med. Dessa fickpengar brukar ligga på mellan 2 000 och 4 000 kronor i Europa, något högre i USA, men

Fel! Okänt namn på

där också arbetstiden är längre. Arbetstiden är reglerad max fem timmar per arbetsdag samt barnvakt ett par kvällar per vecka. Au paires behöver inte skatta på sina fickpengar.

Men Sverige har ännu inte vare sig undertecknat eller ratificerat denna Europarådskonvention. Huvudanledningen lär vara att en au pair här betraktas som en arbetstagare och inte som i andra länder en speciell grupp. Detta gör att au pair-systemet knappt existerar i Sverige. Här är värdfamiljen skyldig att betala en skattepliktig ersättning på flera tusen kronor per månad. Au paires naturaersättning är heller inte skattefri. Utöver detta utgår förmånsskatt på husrum och mat samt inkomstskatter och sociala avgifter på den månatliga kontanterersättningen, och förmånsvärdet av naturaförmånen måste utöver detta betalas, vilket gör att det traditionella au pair-systemet omöjliggörs. Att vara au pair har länge varit ett minne för livet för framför allt västerländska unga flickor, oavsett bakgrund, som beretts möjligheten att se världen, lära känna nya människor, språk och kulturer. Denna möjlighet bör heller inte vara reserverad för västerlänningar utan även ungdomar utanför Europa bör kunna ansöka om au pair-platser. I en tid där fattigdom och patriarkala strukturer driver in unga flickor både i Europa, Asien och Afrika i prostitution och hårt utnyttjande innebär detta au pair-system en annan möjlighet att komma utomlands, studera och lära känna en ny kultur.

Stockholm den 2 oktober 2005

Birgitta Ohlsson (fp)